

HUDDINGE- TAGGEN

Nummer 2 2014

I detta nummer bl.a.

**Barbados - en underbar ö
Länderna i forna Jugoslavien
Frimärkets Dag 29 mars
Från årsmötet**

HUDDINGE-TAGGEN NR 2 2014 ÅRGÅNG 39

Informationsorgan för Huddinge Frimärksklubb

Redaktionskommitté: Bertil Eriksson, Peter Lidbeck
Ansvarig utgivare: Peter Lidbeck
Adress: Huddinge Frimärksklubb
c/o Peter Lidbeck
Brännkyrkagatan 87 V
118 23 Stockholm

Huddinge Frimärksklubbs styrelse:

Ordförande	Peter Lidbeck	08-669 44 08
Kassör	Leif Ruud	010-714 81 68
Sekreterare	Harold Löwing	08-774 92 37
Ledamot	Anders Höglund	08-640 44 90
	Jan Eriksson	08-668 78 62

Suppleanter Ernst Schaffer
Sten Flinke
Tomas Westman

Ungdomsavdelningen Bertil Eriksson, Peter Lidbeck

Klubben plusgiro **5 27 72-1**

Medlemsavgiften, som kan betalas in på plusgirokontot ovan (glöm ej namn och adress), är 100 kr för seniorer. Nya medlemmar kan anslutas till Sveriges Filatelistförbund, medlemsavgiften 430 kr, totalt 530 kr där förbundstidskriften Filatelisten ingår.

Adressen till klubbens hemsida: www.huddingefk.se

Juniorer (25 år och yngre) betalar 70 kr för medlemskap i Huddinge Frimärksklubb och SFU.

Information om klubbens kataloger hittar du på omslagets tredje sida.

Barbados, en liten ö i Västindien

Barbados ligger i Västindien bland öar som Grenada, Trinidad, Dominica, Montserrat och Antigua. De ligger mellan Venezuela och Porto Rico. Jag och min hustru tillbringade två veckor här i januari 2014.

Ön är päronformad och till ytan lite mindre än Bornholm. Här bor 280.000 människor och de har det relativt bra ekonomiskt.

Portugiser och spanjorer kom till ön på 1500 talet och utrotade den indianska urbefolkningen. Britterna började sedan bosätta sig där 1627 och startade sockerplantager med slavar som arbetare. Slaveriet förbjöds 1834 och olika politiska reformer genomfördes, vilket ledde till att ön blev en självständig stat 1966, självständigt från Storbritannien.

Cricket är nationalsporten, och ön är mångfaldig västindisk mästare. Barbados, namnet kommer från Los Barbados, de skäggiga, efter öns fikonsträds långa luftrötter. Ön har också ett av världens bästa dricksvatten och man kan dricka direkt från kran, något som vi turister inte är vana vid.

Ön är grön, men lite sliten, det regnar ofta men bara en "dusch" någon minut. Fina sandstränder finns runt hela ön och man har många havsköldpaddor som gäster. Vi såg en sköldpadda, 60-70 cm, i vårt badvatten, en imponerande syn.

Under en utfärd runt ön fick vi se de stora sockerrörsfälten, grönsaksodlingar och hur landskapet förändrades från sandstränder till klippor. Vi såg också den numera enda väderkvarnen som är i drift en dag per år, raukar eller vad man ska kalla de stora stenar som står på östkusten samt den fina byggnaden Sunbury plantage house, som är ett museum över livet på en socker plantage på 1700-1800 talet.

Kan nämna också att "Pippi på de sju haven" spelades in här. De fick ett problem då man inte hade tagit med

Öns enda kvarvarande väderkvarn.

sig statister hemifrån (vita) och här är 90% färgade. Det blev till att jaga upp vita tjänstemän och det lyckads man tydligen med. Tidigare har öns viktigaste inkomst varit från sockerrören, idag är turism viktigast och de flesta är kanadensare och engelsmän. Gör gärna en resa till ön, ni blir inte besvikna.

Bertil

Eriksson

Flygfisk, smakar som strömming men utan ben.

Bevingade ord

Fåglar förekommer i många ordspråk och talesätt:

Klok som en uggla

Glad som en lärka

Pigg som en pelikan

Kråkriksdag

Det passar inte för sparvar att gå in i tranedans

Hellre en fågel i handen än tio i skogen

En svala gör ingen sommar

Storcken kommer med bebisar

Nils Holgersson

Nils Holgersson förekommer inte bara på frimärken utan också i många minnespoststämplor.

Nils Holgerssons underbara resa genom Sverige, är en roman av Selma Lagerlöf, utgiven i två delar 1906-1907.

Böckerna var skrivna som en läsebok i svensk geografi och handlade om

en pojke som blev en pyssling, och Nils fick följa med på ryggen av en gås genom Sverige.

Boken har över-
språk.

satts till över 60 olika

Bertil

Buster

Buster är en tecknad serie som getts ut både i Sverige och Storbritannien. Efter en tid så började den svenska versionen leva sitt eget liv. Den svenska Buster utkom för första gången 1967 med inriktning på äventyrsserier. Man övergick ganska snart att inrikta sig på olika sport serier, med mycket material från den brittiska förlagan. Det blev med åren också flera svenska originalserier som "Åshöjdens BK" (fotboll) och "Kom igen Stefan" (ishockey).

Huvudserien "Buster" importerades från den brittiska förlagan, men under 70-talet började man licensproducera serien. Buster försvenskades av bl.a. Björn Ihrstedt och Bo Majgren. Tecknare till den svenska Buster har varit Tibor Belay, Bertil Wilhelmsson och Nicolas Krizan och då hade den inte så mycket gemensamt med sin brittiska tvillingbror. Sista numret av Buster utkom 2005. På utställningen Frimung 2014 användes Buster i minnespoststämpeln, bara två dagar efter att Zlatan frimärkena kommit ut.

Bertil

Länderna i forna Jugoslavien

Jag är nog inte ensam om att ha problem med klassificering av frimärken från länderna i det forna Jugoslavien. Förhistorien till bildandet av staten Jugoslavien var lika problematisk som upplösningen av staten. Det handlar om politiska, etniska, språkliga och historiska skillnader men också likheter. I den här artikeln försöker jag beskriva utvecklingen med sikte på att förstå utgivningen av frimärken.

Etnicitet och språk

I Jugoslavien fanns många folkgrupper, främst serber, kroater, slovener, bosniaker och montenegriner samt albaner. Dessutom finns olika minoriteter av andra folkgrupper. 1945 skapades begreppet ”jugoslaver”, men majoriteten av invånarna valde att fortsätta identifiera sig efter sina tidigare etniciteter, varav de främsta var serber, kroater, slovener och bosniaker. Majoriteten av dessa folkgrupper talar sydslaviska språk, utom i Kosovo där man huvudsakligen talar albanska. I området har man två olika alfabet: det kyrilliska och det latinska.

Historia

Området har haft ett stort inflytande från sina granar Österrike, Ungern, Bulgarien och Turkiet. Från 1459 var Serbien en del av Osmanska riket. Turkarna styrde större delen av det forna Jugoslavien. Turkarnas förtryck av icke-muslimer ledde till flera uppror i början och i mitten av 1800-talet. Före 1918 fanns endast två självständiga nationer i området, nämligen Serbien och Montenegro. Bosnien Hercegovina styrdes från Österrike-Ungern.

Serbien (Србија, *Srbija*) gränsar till Kroatien, Montenegro och Bosnien-Hercegovina i väst, Ungern i norr, Makedonien i söder samt Rumänien och Bulgarien i öst. Gränsen mot Albanien i söder är omtvistad (Kosovo har förklarat sig som självständig stat men erkänns inte av Serbien). Serberna gjorde uppror mot osmanerna år 1804 och igen år 1815. Vid fredsavtalet i Bukarest den 28 maj 1812 fick Serbien en autonom status inom Osmanska

riket. Furstendömet Serbien etablerades den 21 november 1815. Vid Berlinkongressen år 1878 (som hölls efter det rysk-turkiska kriget 1877-1878) fick Serbien full självständighet. Kungadömet Serbien upprättades den 6 mars 1882. Från denna tid fram till 1918 utkämpades flera krig i området.

År 1866 utgavs de första serbiska frimärkena. Fursten Michael III avbildades på dessa.

År 1867 gavs detta frimärke ut med furst Michael III (Mi 9)

Detta märke utkom den 20 september 1904 med anledning av Serbiens oberoende. På märket avbildades Kara Georges, kallad "Svarta Georg, vilken förskaffade Serbien dess oberoende, samt hans sonson kung Peter I. En kort tid efter upptäcktes på detta märke en s.k. fixeringsbild. Denna framträder om man vänder frimärket uppochner. Märket drogs in efter den upptäckten.

År 1918 utkom Serbiens sista frimärke som monarki. Under åren 1866-1918 gav man ut ca 150 frimärken.

Bosnien-Hercegovina har idag tre officiella språk: bosniska, kroatiska och serbiska. Som en följd av den osmanska förlusten i det rysk-turkiska kriget 1877-1878 överlämnades Bosnien-Hercegovina av Berlinkongressen till Österrike-Ungern för att de skulle "besätta och förvalta" provinsen. 1908 annekterades Bosnien-Hercegovina formellt av Österrike-Ungern. Serbiska nationalisters harm över detta var en del av motivet till skotten i Sarajevo som dödade den österrikiske tronföljaren Franz Ferdinand 1914 vilket utlöste det första världskriget.

1 Kreuzer Österrikiska dubbelörnen 1879 (Mi 1)

Montenegro (Црна Гора, *Crna Gora*) gränsar till Kroatien, Bosnien-Hercegovina, Serbien, Kosovo, samt Albanien. Huvudstad är Podgorica (tidigare *Titograd*). *Montenegro* betyder "Svarta bergen". Området erövrades av Osmanska riket år 1496. Landet har styrts av regerande biskopar, med titeln furste. Den 28 augusti 1910 utropades Europas yngsta monarki och Nikola I kröntes till kung. Landet utvidgades med framgång i Balkankrigen 1912 och 1913, då man stred tillsammans med Serbien mot det Osmanska riket. Landet erövrades under kriget av Serbien och uppgick 1918 till det nybildade serbers, kroaters och sloveners kungarike.

De första frimärkena gavs ut 1874 med en bild av fursten Nikola I. Det sista frimärket som självständig monarki utgavs 1913. Sammanlagt utgavs ca 125 frimärken.

Kungariket Ju-

Serbernas, kroaternas och slovenernas kungarike 1918-1929.

Efter första världskriget upprättades Serbernas, kroaternas och slovenernas kungarike, förkortat *SHS:s kungarike* (Kraljevina S.H.S). Riket omfattade Serbien, Vojvodina, Kosovo, Bosnien-Hercegovina, Montenegro, Makedonien och hela Kroatien och Slovenien förutom deras nordvästliga delar. Under 1918-1919 utgavs frimärken för Kroatien, Bosnien-Hercegovina och Slovenien. 1921 kom de första utgåvorna för hela kungariket.

Utgåva för Kroatien

Utgåva för Bosnien-Hercegovina

Utgåva för Slovenien

goslavien 1929-1941

Den 6 januari 1929 upplöste kung Alexander I konstitutionen och införde personlig kungadiktatur. Landet fick det nya namnet Kungariket Jugoslavien (= Sydslavien).

Gemensam utgåva för hela kungariket med Kronprins Alexander

Kungariket Jugoslavien gränsade till Italien och Österrike i nordväst, Ungern i norr, Rumänien och Bulgarien i öster, Grekland och Albanien i söder och Adriatiska havet i väster. Flera av de nya gränsdragningarna blev omtvistade. Staden Zadar i Dalmatien och några öar i Adriatiska havet hade givits till Italien i Versaillesfreden. Staden Rijeka (=Fiume) hade fått status som fri handelsstad men ockuperades snart av italienska trupper och införlivades 1924. Spänningarna om de nya gränsdragningar fortsatte sedan då Italien krävde mer av den dalmatiska kusten och Jugoslavien krävde Istrien (halvö söder om Trieste) som tillfallit Italien, men som beboddes av en stor del kroater och slovenier

Axelmakterna anföll landet den 6 april 1941 och kunde snabbt erövra landet, som trots ockupationen fortsatte erbjuda aktivt motstånd. Kungafamiljen flydde med brittisk hjälp till London, där de organiserade en exilregering.

Frimärken utgivna under tysk ockupation

Ockupationsmakten gav ut frimärken för Serbien under 1941-1943 och för Montenegro 1943-1944. 1941 förklarade sig Kroatien som självständig och gav ut egna frimärken 1941-1945.

Demokratiska federationen Jugoslavien 1944-1945

1945 drevs tyskarna ut ur hela det forna kungariket Jugoslavien återupprättades. Dock höll kommunisterna under Josip Broz (Tito), den faktiska makten i landet. Jugoslavien expanderade territoriellt efter kriget på Italiens bekostad, då bland annat städerna Zadar, Rijeka, landskapen

makten i landet. Jugoslavien expanderade territoriellt efter kriget på Italiens bekostad, då bland annat städerna Zadar, Rijeka, landskapen Istrien och östra Gorizia blev en del av Slovenien.

Folkrepubliken Jugoslavien 1945-1992

Den första gemensamma utgåvan för folkrepubliken kom 1946, men under 1945-1946 gavs det ut särskilda frimärken för folkrepubliken Bosnien och Hercegovina, Kroatien, Montenegro, Serbien och Slovenien samt för Istrien och det slovenska kustlandet.

Folkrepubliken Jugoslaven styrdes av kommunistpartiet under Tito tills hans död 1980. Republiken levde därefter vidare i 12 år varefter den började falla samman. Följande länder bildades efter 1992:

Slovenien 1992

Republiken Slovenien bildades 1992. Huvudstad: Ljubljana

Kroatien 1992

Republiken Kroatien bildades 1992. Huvudstad: Zagreb

Bosnien och Hercegovina 1992

Republiken utropades 1992 varvid Bosnienkriget med flera parter startade. Det pågick till 1995. Huvudstad: Sarajevo

Förbundsrepubliken Jugoslavien 1992-2003

Republiken bildades 1992 och bestod av Makedonien, Serbien och Montenegro.

Makedonien 1993

Makedonien bröts sig ur Jugoslavien ett år efter det att förbundsrepubliken Jugoslavien bildats. Huvudstad: Skopje (omtvistat statsnamn)

Konfederationen Serbien och Montenegro 2003-2006

Återstoden av Jugoslavien bestod av Serbien och Montenegro som bildade en konfederation 2003 och upphörde 2006

Serbien 2006

Republiken Serbien bildades 2006. Huvudstad: Belgrad

Montenegro 2006

Republiken Montenegro bildades 2006. Huvudstad: Podgorica

Kosovo 2008

Montenegro 2006

Republiken Montenegro bildades 2006. Huvudstad: Podgorica

Kosovo 2008

Republiken Kosovo bildades 2008. Landets självständighet är om-
tvistad självständighet. Erkänd 2008 av 105 länder, men inte av Ser-
bien. Huvudstad: Pristina

Bo Dahlner

FD-arrangemang i Huddinge 2014

Årets FD blev en inomhusaktivitet – inne i Huddinge kommuns hu-
vudbibliotek. En fin och ljus lokal. Affischerna blev uppsatta av
kommunens s.k. Klisterprins på kommunens affischtavlor. En kom-
mentar om affischen var att den var snygg men lite blek, samt var
fanns Zlatan. Annonsen om evenemanget var införd i lokaltidningen
Mitt i Huddinge. Tyvärr med en miss: Det stod rätt datum men fel
dag, det stod söndag.

Det soliga och vackra vädret var ett aber. De flesta lediga männi-
skorna i Huddinge hittar på annat en vacker vårdag än att gå till en
inomhusaktivitet!

Vi hade fått en bra placering inne i biblioteket. Vi hade dekorerat på
skärmar med delar ur några utställningssamlingar. Vårt bord med
informationsblad, frimärken och annat säljmaterial var fullt.

De flesta kom för att lämna tillbaka böcker. Totalt var det ca 25-30
som aktivt sökte upp oss. Vi sålde bra med frimärken och samt klub-
bens eget material. Vi hade en ny SFU-aspirant på gaffeln till att bli
ny medlem. Tyvärr slingrade han sig ur vårt grepp.

Den vanligaste frågan vi får av besökare vid olika frimärksevene-
mang i kommunen är: "Vad är den här samlingen värd?" Så också
denna gång. Vi hjälpte ett par stycken "hjälplösa" med vad de bör
göra med sina samlingar som de många gånger ärvt. Vi tror att alla
som vi hjälpte kände att vi verkligen gjort vårt bästa för dem.

I "halvlek" kom Harold's fru med efterlängtad fika med hembakat.
Det smakade mums! Mot stängningsdags blev det lugnt och stilla i
biblioteket – det var dags att packa ihop för den här gången. Som

vanligt hade det varit kul!

Anders Höglund, Harold Löwing och Jan Eriksson

Programmet

6 maj Våravslutning

Hösten

2 sep. Byteshäften och auktion
16 sep. Byteshäften och auktion
7 okt. Byteshäften och auktion
21 okt. Föredrag
4 nov. Byteshäften och auktion
18 nov. Halvårsmöte
2 dec. Julfest

Nya frimärken

Atle och Ymer (utgivningsdag 17 mars)

Posten gav den 17 mars ut två frimärken med Sjöfartsverkets statsisbrytare Atle och Ymer som motiv. Atle avbildas i sin helhet medan frimärket med Ymer visar fören på fartyget i närkontakt med isen.

Frimärkena har graverats av Martin Mörck efter förlagor av Norbert Tamas som utgått från fotografier tagna av Ove Nilsson. Tryckning har skett i kombination ståltryck och offset vid PostNords Frimärkstryckeri Stockholm och frimärkena säljs i block. Illustrationerna på frimärkena visar fören på statsisbrytaren Ymer och Östersjöns isvidder.

Atle och Ymer är systerfartyg. De byggdes på finska varvet Wärtsilä och levererades till Sjöfartsverket 1974 respektive 1977.

Överkurs: Vilka fler svenska isbrytare finns/funnits? Tor, Oden och Frej. En skön skara!

Zlatan Ibrahimović (utgivningsdag 27 mars)

Frimärkena har formgivits av Nina Ulmaja efter fotografier av Anders Sandström/Pic-Agency, Franck Fife/AFP, John Sibley/Bildbyrån och Amandine Noel/Bildbyrån. Tryckning har skett i offset och frimärkena förpackas i häften med 10 självhäftande frimärken i varje. Valören är för inrikes brev och hälsningar.

Carl Michael Bellman (utgivningsdag 27 mars)

Motivet på 100-kronorsfrimärket är 1700-talsskalden Carl Michael Bellman med detaljer hämtade ur hans texter. Valören är främst anpassad till tyngre försändelser till utlandet eller brev med särskilda tilläggstjänster. Med anledning av den höga valören har också frimärket försetts med flera säkerhetsdetaljer.

Enligt uppgift ska Bellmanmärket försetts med ett klister på baksidan så att det INTE ska gå att tvätta loss det från brevet.

Frimärket har illustrerats av Beata Boucht, formgivits av Gustav Mårtensson, graverats av Lars Sjööblom och tryckts i kombination ståltryck och offset. Förpackningen är rulle. Varje rulle innehåller 50 självhäftande frimärken. Valören är 100 kronor.

Vassmosaikslända (utgivningsdag 1 april)

I samband med portoändringen den 1 april ges frimärket Vassmosaikslända ut med ny valör, 14 kronor, och med ny färg.

Frimärket har utformats av Beata Boucht, graverats av Lars Sjööblom och tryckts i ståltryck. Förpackningen är rulle. Varje rulle innehåller 100 självhäftande frimärken. Valören är 14 kronor.

Rapport från årsmötet

Klubbens årsmöte avhölls den 18 mars. 17 medlemmar var närvarande. Harold höll i ordförandeskapet. Maria skötte sekretariatet. Det blev omval och nyval. Maria och René avgick ur styrelsen och i deras ställe kom Sten Flinke och Tomas Westman. Till ny revisorsuppleant valdes Claes Waern.

René avgick också som katalogföreståndare. Den sysslan kommer hädanefter skötas av Ernst på precis samma sätt som under René's tid. Ernst telefonnummer finns under listan över frimärkskataloger till höger.

Den nya styrelsen finns i Taggen på sid 2.

Efter själva mötet diskuterades hur klubben ska kunna utöka vårt medlemsantal: annonsera i tidningar, anordna familjedag, ta fram visitkort, dela ut Taggen. Styrelsen fick i uppdrag att diskutera förslagen. Efter själva årsmötet bjöds alla på gratis kaffe med dopp.

Rättelse

I förra numret av Taggen fanns en artikel om sländor. Leif Bergman har sänt in följande:

”Hej red,

Som biolog med specialitet limnologi måste jag naturligtvis reagera på ett fel i Taggen nr 1. Myrlejonet är **inte** en nattslända. Exempel på nattsländelarver är de olika vattenlevande husmaskarna. Myrlejon har jag matat många ggr!! Hälsningar/Leif

Uppsatsgrodor

Min bulldogg äter nästan allting. Den är mycket förtjust i småbarn.

En cirkel är en linje, som möter andra änden av sig själv utan att sluta.

Parallella linjer möts aldrig, om man inte böjer den ena eller båda.

Frimärkskataloger

	Länder	År
A	Facit	2010
B	Facit postal	2004
1	Mellaneuropa (Lichtenstein – Ungern)	2008
2	Sydvästeuropa (Andorra – Spanien)	2008
3	Sydeuropa (Albanien – Vatikanen)	2008
4	Sydosteuropa (Bulgarien – Cypern)	2008-09
5	Nordeuropa (Danmark – Sverige)	2008-09
6	Västeuropa (Belgien – Holland)	2008-09
7	Östeuropa (Karpatrien – Ukraina)	2008-09
8	Tyskland	2005-06
9a	China	2008
9b	Japan – Mongoliet	2008
10	Nord- och Centralamerika	2000
11a	Sydamerika	2001
11b	Karibien	2000
12a	Syd- o Centralafrika	2002
12b	Västafrika	2001-02
12c	Nord- o Östafrika	1997
13a	Syd- och Sydostasien	1998
13b	Central- och Östasien	1998
14	Australien	2005-06

Klubbens frimärkskataloger sköts av **Ernst Schaffer**, som tar med sig beställda kataloger till våra möten. Du beställer kataloger genom att ringa Ernst på telefon **08-604 19 95** eller mobil **070-578 81 06** för att kontrollera om katalogen du vill ha tag på finns hemma eller om den är utlånad.

Avsändare:

Huddinge Frimärksklubb
c/o Peter Lidbeck
Brännkyrkagatan 87 V
118 23 Stockholm

Glöm inte att informera
klubben när du byter
adress.

**B FÖRENINGSS
BREV**